

Vad händer med NPA?

Det franska vänsterpartiet NPA (Nouveau Parti Anticapitaliste) bildades i februari 2009 och fick från början mycket stor genomslagskraft i fransk politik, t ex hade man redan vid partiets bildande över 9000 medlemmar.¹ Men snart började motgångarna. De förväntade valframgångarna uteblev och när även masskampen stagnerade och gick tillbaka fick NPA problem. De politiska motsättningarna inom organisationen ökade och partiet tappade många medlemmar.

Vilka är orsakerna till tillbakagången och hur svår är egentligen NPA:s kris? Vi har nedan samlat artiklar som belyser problematiken.

Den första artikeln publicerades ursprungligen i den amerikanska tidskriften *Against the Current* (nr 156) som ges ut av den socialistiska organisationen *Solidarity* (webbplats: solidarity-us.org). Artikeln försöker kritiskt analysera och förklara NPA:s utveckling. Lägg dock märke till att artikelförfattarens åsikter om detta – han anser t ex att ”sektarism” är en av huvudorsakerna till partiets kris – är långt ifrån okontroversiella, vilket visas av den omfattande debatt som artikeln gett upphov till och som publicerats på *Solidaritys* webbplats. Delar av denna debatt finns översatta i denna artikelsamling.

De övriga artiklarna är intervjuer med *Philippe Poutou*, officiell talesman för NPA.

Innehåll

Jason Stanley: Frankrike: NPA i kris.....	2
Nathan Rao: Övermod och sektarism?.....	6
Steve Bloom: En ytlig bedömning.....	7
Nathan Rao: Svar till Steve Bloom.....	8
Philippe Poutou: ”Vi gör så gott vi kan”.....	10
Poutou: ”Det gäller att kämpa men folk tror inte på det”.....	14

¹ Se ”[Vad vill det nya antikapitalistiska partiet i Frankrike?](#)” och ”[Ny period och nytt antikapitalistiskt parti](#)” på marxistarkiv.se – Red.

Jason Stanley: Frankrike: NPA i kris

Against the Current (jan 2012)

Det Nya Antikapitalistiska Partiet (NPA) i Frankrike befinner sig i kris. Medan många inom den internationella vänstern bara för två år sedan talade om NPA som en av de tydligaste ljusglimtarna på en i övrigt mörk revolutionär himmel åderlåts partiet idag på medlemmar och kämpar för att hålla sig flytande.

NPA, som bildades 2009, samlade medlemmar av Ligue Communiste Révolutionnaire (LCR) och ett antal rörelser av vag karaktär av antikapitalism, antiglobalisering och identitetsbaserade. Medan LCR varit ett parti som uppstått ur Maj-68-rörelsens fruktbara mylla var NPA tänkt att bli ett parti för den nya vänstern efter Berlinmurens fall.

En del inom den revolutionära vänstern hade sina tvivel om försöket att avlägsna sig från en uttalad socialistisk och marxistisk linje, mot någonting mer i harmoni med den breda internationella rörelsen för rättvisa. Men dessa invändningar lämnades därhän på grund av tillväxten och det till synes gynnsamma läget – i varje fall läget.

På partiets grundningskongress hade NPA 9 123 medlemmar fördelade på 467 lokalavdelningar. Cirka 5 900 medlemmar hade deltagit på de lokala kongresser som utgjorde förberedelser för den nationella kongressen.

Allt såg ut att borga för ett engagemang och en dynamik att räkna med. Redan innan NPA bildades kände många inom vänstern det som om det hade öppnats möjligheter för en revolutionär politik. 2002 fick LCR:s kandidat i presidentvalet, Olivier Besancenot, 4,25 procent av rösterna medan ett annat revolutionärt parti, Lutte Ouvrière, fick 5,72 procent.

Det var mer än något av de båda partierna någonsin lyckats med vid ett nationellt val och, betecknande nog, hade de två revolutionära partierna överträffat det länge dominerande och ofta kvävande franska kommunistpartiet (PCF).

Fem år senare, vid presidentvalet 2007, fick Besancenot 4,08 procent och den här gången var försprånget till kommunistpartiet än större. I förening med ett politiskt klimat som lett till omfattande sociala protester och viktiga segrar mot de nyliberala attackerna såg det ut som om tillfället kommit.

Men bara två år efter grundningskongressen ser partiet ut att befinna sig under intensivvård. I början av 2011 hade man förlorat drygt en tredjedel av medlemmarna. Åtta månader senare säger aktivister i partiets närhet att nedgången fortsatt i rask takt. Men viktigare är kanske att den känsla av hopp och dynamik som rådde inom partiet 2009 ersatts av besvikelse och chock.

Skiftande majoriteter

Den direkta krisen inom NPA utlöstes av en svårbestämd men betydelsefull förändring av medlemmarnas stöd för en ledning till förmån för en ny. 2009 hade partiets medlemmar röstat för en ledning [där den eventuelle presidentkandidaten Olivier Besancenot ingick], som gav försiktigt stöd till valsamarbete med en nybildad politisk koalition – Vänsterfronten – med obehagligt nära band till det socialliberala socialistpartiet (SP).

En del av NPA:s medlemmar var för ett närmare samarbete med Vänsterfronten i syfte att bygga upp en bred antikapitalistisk allians. En annan del ville raka motsatsen – att man skulle vända sig bort från valaktiviteten och i synnerhet bort från den urvattnade Vänsterfronten för

att i stället koncentrera sig på att bygga ett parti inriktat på revolutionen. Den lista som segrade stod för en kompromiss mellan dessa båda ståndpunkter.

Denna kompromiss höll till 2011 då en nytt val av ledning gav en liten övervikt för dem som motsatte sig samarbete med Vänsterfronten. Segrarna såg Vänsterfronten som en reformistisk fara som med säkerhet skulle undergräva all revolutionär politik. Det innebar att den bästa strategin var att gräva ner sig för ett långsiktigt arbete och långsamt bygga partiet under en besvärlig konjunktur.

Men för många som var för någon form av enhet med Vänsterfronten var detta droppen som fick bägaren att rinna över. Strategin med försiktigt samarbete mellan 2009 och 2011 hade sällan erbjudit tillräckligt mycket vänsterenhet för att tillfredsställa dessa medlemmar men hade samtidigt stått för tillräckligt mycket samarbete för att hålla hoppet vid liv om närmare samarbete i framtiden. Vändningen 2011 sågs i stället som ett tecken på ökad isolering och sekterism. Följden blev att en del i ledningen och en del medlemmar stormade ut ur partiet samtidigt som de öppet angrep partiet.

Denna spricka har tagit mer än sin beskärda del av NPA den senaste tiden. Men ett närmare studium av partiets korta historia pekar på att andra motsättningar grott en viss tid.

Personcentreringen i partiet

I maj 2011 steg Olivier Besancenot åt sidan som NPA:s presidentkandidat och partiets språkrör och lämnade ett stort hål efter sig. Besancenot hänvisade till att hans beslut inte borde ha kommit som någon överraskning, eftersom han hela tiden sagt att partiet var i behov av att regelbundet byta språkrör för att undvika överdriven identifiering med och beroende av specifika individer.

Men just överdriven identifiering och beroende var just vad som inträffat under de två år som föregått hans beslut att kliva åt sidan. För många fransmän var Besancenot lika med NPA. Ytligt sett berodde detta på mediernas vana att vända sig till ett enda namn för att få reda på partiets ståndpunkter. Mer allmänt hade en personkult uppstått i Frankrike sedan 1962 då man införde allmänna val av landets president och posten därmed fick större legitimitet och makt än tidigare.

Men om det politiska klimatet gjort det svårt att undvika att partipolitiken fått en överdriven koncentration till personligheter, var det också så att NPA inte gjort mycket för att avleda uppmärksamheten från Besancenot. Han var ung, hipp, engagerad, välformulerad och hade snabbt blivit mediernas gunstling. Han fick mer uppmärksamhet i tidningarna än den revolutionära vänstern någonsin varit med om (så mycket att en del inom den breda vänstern började misstänka att den ekonomiska och politiska eliten inom högern drog i trådarna i syfte att göra yttersta vänstern tillräckligt stor för att kunna splittra hela vänsterns röstandel).

Mediauppmärksamheten var frestande för NPA. Här hade man tillfälle att sprida en välartikulerad och väl presenterad revolutionär politik bland en nationell – rent av internationell – publik i ett läge då den internationella ekonomin befann sig i kris och upprörda människor letade efter nya lösningar. Besancenot inbjöds regelbundet till intervjuer och debatter i radio- och tv-program som tidigare dominerats av elitens mest strömlinjeformade representanter. Varför skulle man inte gilla detta plötsliga rampljus?

NPA:s överidentifiering med Besancenot skapade två utmaningar för partiet. För det första väckte det frågor om hur NPA skulle gå vidare när Besancenot en dag klivit åt sidan, vilket han lovat göra.

Många tänkte sig att någon av partiets båda nya språkrör skulle kunna bli presidentkandidat och fylla tomrummet, men medierna har inte sett dem som lika intressanta. Både medlemmar och partiledning är eniga om att den överdrivna fokuseringen på en person varit farlig, men känslan av besvikelse över förlusten av Besancenot är fortfarande påtaglig.

Den andra utmaningen som Besancenots kändisskap ledde till var följderna för medlemsrekryteringen. Den stora uppmärksamheten i medierna innebar att det blev allt vanligare att nya medlemmar kommit i kontakt med partiet och dess politik via tv och tidningar istället för via samarbete med aktivister i proteströrelser eller i fackföreningarna.

Det gav många nya medlemmar som identifierade sig med någon enskild del av partiets budskap men hade liten eller ingen erfarenhet av det påfrestande arbetet med att bygga mer uthålliga rörelser. Fler och fler rekryterades till partiet på denna väg men bara för att inom kort också lämna det.

Rekryteringen påverkades också av den speciella sorts revolutionära politik Besancenot gav uttryck för vid sina mediaframträdanden. Han talade ofta om protester, olydnad, behovet av en generalstrejk och betydelsen av revolution – med andra ord handlade hans budskap till övervägande del om uppror och hade ofta ett tonfall av otålighet över sig.

Följden blev att de som kommit till partiet efter att ha känt igen sig i det budskap som spreds var svåra att hålla kvar så fort det stod klart att någon massresning inte stod på dagordningen eller att den inte var tillräckligt stark för att slå tillbaka attackerna, som vid mobiliseringen mot pensionsnedskärningarna hösten 2010.²

Sekterismens frön

För en del av dem som lämnat partiet nyligen var politiken att avstå från valsamarbete med Vänsterfronten ett uttryck för en förstärkning av den sekteristiska tendens som varit märkbar redan i LCR:s senare historia och som blivit kvar ända sedan bildandet av NPA.

Inom yttersta vänstern i Frankrike hade LCR länge haft ett rykte för icke sekteristiskt arbete, men i början av 2000-talet syntes tecken på att denna inriktning var hotad.

LCR:s agerande efter kampanjen 2005 mot förslaget till ny EU-konstitution är ett bra exempel. Till förvåning för de politiska eliterna både till höger och vänster möttes det nya fördraget av enormt motstånd från fackföreningar, organisationer mot nyliberalismen, sociala rörelser och samtliga partier till vänster om socialistpartiet. Yttersta högern arbetade också för att stoppa fördraget, men ”nejsidan” utgjordes till övervägande del och drevs av vänstern.

En av de mest spännande aspekterna av kampanjen var framväxten av cirka 1 000 ”enhetskommittéer” runt om i landet, som samlade aktivister från fackliga organisationer, rörelser och partier och drog till sig stora grupper medborgare utan någon större erfarenhet av politiskt organisationsarbete. Dessa kommittéer blev en motor som varken något parti eller någon fackförening kontrollerade. De möjliggjorde också reellt samarbete över partigränser och fackliga gränser på vänsterkanten.³

Efter Nejsidans seger fanns en stor potential för enhet inom vänstern. Men det skulle bara ta några månader för denna potential att slockna sedan LCR dragit sig undan försöken till vänster-

² Jason Stanley, ”France: Battling over pensions”, *Against the Current*, n° 151 (Mars-April, 2011). Kan hittas på <http://solidarity-us.org/current/node/3198>.

³ Jim Wolfreys, ”How France’s referendum caught fire”, *International Socialism*, n° 107, 2005, <http://www.isj.org.uk/index.php4?id=1218&issue=107>

enhet och därmed inte gjort något större motstånd mot det franska kommunistpartiets tendens att vilja dominera. Det kom inte som någon överraskning, men blev en besvikelse för många, att kommunistpartiet tog över de lokala enhetskommittéerna. Den energi och dynamik som kommittéerna stått för försvann snabbt och alla förhoppningar gick upp i rök om att kunna bygga något på denna klara och gryende antikapitalistiska enhet.

Det övermod som LCR:s valframgångar i början av 2000-talet lett till spelade otvivelaktigt in vid dessa beslut. Såväl vid presidentvalet 2002 som 2007 hade den trotskistiska vänstern överträffat det sedan länge dominerande kommunistpartiet. 2002 hade Lutte Ouvrière gjort bättre ifrån sig än LCR, men 2007 hade LCR profilerat sig som det parti som föredrogs av en majoritet av väljarna till vänster om det socialliberala socialistpartiet.

Kommunistpartiet hade fortfarande många medlemmar bestående av äldre aktivister, men dödsrunorna över partimedlemmar blev allt fler – detta var ett parti på väg att slockna ut. Varför söka enhet med en dinosaurie på väg att rasa samman? I stället såg sig LCR som den pol kring vilken den antikapitalistiska vänstern skulle snurra, även om man också insåg behovet av att skapa ett nytt politiskt verktyg som kunde locka en ny generation av aktivister för samhällelig och global rättvisa.

Det var i denna konjunktur som NPA började spira. Men just när NPA hade bildats uppstod en annan ny politisk gruppering till vänster om socialistpartiet. I Vänsterfronten samlades både det nybildade Parti de gauche [Vänsterpartiet], kommunistpartiet och mindre grupper som var för enhet inom vänstern, inklusive en del som lämnat LCR.

Vid en del tillfällen har NPA haft ett konstruktivt samarbete med Vänsterfronten, framför allt i de delar av landet där regionala kommittéer inom partiet varit mer öppna för enhetsarbete och där Vänsterfrontens kommittéer mer öppet motsatt sig samarbete med socialistpartiet. Men i allmänhet har NPA:s hållning till Vänsterfronten varit att betrakta den som att den inte står särskilt långt borta från socialistpartiet.

Samtidigt som NPA och Vänsterfronten har politiska plattformar som är näst intill omöjliga att särskilja har NPA tackat nej till nästan alla försök till samarbete i samband med val om inte Vänsterfronten går med på att lova den inte under några omständigheter tänker gå in i ett regeringssamarbete med socialistpartiet. Vänsterfronten, som sett det som orealistiskt och otänkbart att avge några löften om en oförutsägbar framtid, har vägrat tillmötesgå NPA:s krav, även om man fortsätter att driva på för att få NPA att prioritera enhet.

Under tiden har NPA fortsatt att agera som om man vore den naturliga attraktionspolen för aktivister och väljare till vänster om socialistpartiet. Men vartenda val sedan NPA bildades har visat att så inte är fallet och den pågående avtappningen av medlemmar och ledande personer inom partiet antyder att så sannolikt heller inte blir fallet i framtiden.

Ingen kan med säkerhet säga vad framtiden bär i sitt sköte för NPA, men för närvarande tycks alla förhoppningar och all dynamik inom partiet ha försvunnit.

(Översättning från engelska, Björn-Erik Rosin.)

(Den omfattande debatt som ovanstående artikel gav upphov till kan hittas på <http://solidarity-us.org/site/node/3490>. Några av debattinläggen finns översatta nedan.)

Nathan Rao: Övermod och sekterism?

Tack för denna artikel om ett av senare års mest intressanta och viktiga projekt inom den radikala vänstern. Det finns alltför få artiklar på engelska om NPA och dess ofta invecklade interna diskussioner.

Författaren pekar ut ett antal verkliga problem, men kommentarerna om det nutida LCR:s och senare NPA:s ”övermod” och ”sekterism” är orättvisa och tenderar att bara upprepa de argument som förts fram av Vänsterfronten, med vilken författaren uppenbarligen själv identifierar sig starkt.

Och icke desto mindre är frågan om att vägra ”regeringssamarbete med socialistpartiet” faktiskt av avgörande betydelse för den antikapitalistiska vänstern. Författaren är uppenbarligen för att regera tillsammans med det nyliberala socialistpartiet, som Vänsterfronten nu gör i olika lokala regeringar. Personligen tycker jag att en sådan linje är missriktad. Men ännu viktigare vore det av värde för engelskspråkiga läsare att förstå att det kan ligga mer än ”övermod” och ”sekterism” bakom att den överväldigande majoriteten av NPA-medlemmar (inklusive många eller de flesta av de som har lämnat partiet) är starkt mot ett sådant samarbete.

I själva verket var denna trotsiga inställning till socialistpartiet – som genomförde en Thatcherliknande svängning i Frankrike och styrde landet under långa tidsperioder inklusive så nyligen som 1997-2002 – grundläggande för att upprätthålla den sociala rörelsens motstånd mot nyliberalismen i Frankrike och öppna det politiska utrymmet för att kunna starta NPA, som författaren helt riktigt påpekar bildades efter en utdragen, demokratisk och dynamisk process (till skillnad från Vänsterpartiet och Vänsterfronten som bildades över en natt av en handfull tungviktare som brutit sig ut ur socialistpartiet).

Fråga om PCF passar också in här. För LCR och NPA handlade och handlar det egentligen inte om PCF-medlemmarnas ålder eller krympande valresultat, som författaren säger. Det är bara symptom på ett större problem: PCF existerar alltmer som enbart en apparat som grundar sig på valda funktionärer och andra inom statliga eller halvstatliga organ, som i sin tur i mycket stor grad är beroende av allianser med (vilket tål att upprepas, det alltmer nyliberala) socialistpartiet för att behålla dessa institutionella positioner.

Det är viktigt att hålla detta i minnet när man tittar på vad som hände efter den framgångsrika kampanjen mot EU-konstitutionen 2005. Författaren beskyller LCR för att spräcka enheten genom att vägra att vara en ”motvikt” mot PCF. Men under inledningen till presidentvalet och valen till den lagstiftande församlingen 2007 fanns det inget som kunde rubba PCF från dess strategiskt-institutionella allians med socialistpartiet. Några av de som liksom författaren 2007 var ”kritisk mot båda sidor” gav sitt stöd till antiglobaliserings- och ekologiaktivisten José Bové, men även han anslöt sig snabbt till socialistpartiets krets och är nu en del av den gröna alliansen med socialistpartiet (Europe Écologie/Les Verts). Är det verkligen där den antikapitalistiska vänstern bör befinna sig under den pågående krisen och de åtstrammingsåtgärder som genomförs av socialistpartiets systerpartier över hela Europa?

Slutligen, och det är av central betydelse, så är det inte sant att det enda som hindrar NPA från att stöda Vänsterfronten är inställningen till en regeringsallians. Det beror också en hel del på Vänsterfrontens ensidiga och icke förhandlingsbara beslut att driva igenom den tidigare ministern under Mitterrand och senatören för socialistpartiet Jean-Luc Mélenchon som sin president-

kandidat. Författaren är med rätta bekymrad över NPA:s ”personcentrering” kring Olivier Besancenot, men det är lite märkligt att han inte säger något om den högdragne Mélenchon.

(Översättning från engelska, Göran Källqvist.)

Steve Bloom: En ytlig bedömning

Jason Stanley fyller en viktig uppgift när han uppmärksammar läsarna av ”Against the Current” på krisen inom det franska NPA. Men tyvärr är hans bedömning bara ytlig. Jag föreslår att redaktörerna publicerar ett svar, antingen från mig eller från kamrater i Frankrike som har en annan uppfattning om utvecklingen. Bara två korta punkter nu:

- När NPA bildades var det rimligt att försöka bygga en bred organisation i Frankrike som skulle kunna dra fördel av de ”möjligheter [som öppnats] för en revolutionär politik” som Stanley hänvisar till. Men om NPA själv inte aktivt skulle stödja ”en uttalad socialistisk och marxistisk linje” då måste det bibehållas en strömning inom det nya partiet som skulle göra det. Annars skulle de möjligheter som öppnade sig inte öppna sig mot revolutionära framtidsutsikter. Istället skulle de bara öppna sig mot ”någonting mer i harmoni med den breda internationella rörelsen för rättvisa”. Men när de ledande medlemmarna i det tidigare LCR upplöste sin organisation och hjälpte till att grunda NPA så tog de inte itu med denna lilla uppgift att upprätthålla försvaret av en öppet socialistisk, marxistisk politik.
- NPA bildades med förväntningar om omedelbara och dramatiska valframgångar. Ledningen i det tidigare LCR grundade sitt handlande på en teori som i stora drag omfattades av Fjärde internationalen: de stalinistiska och socialdemokratiska partiernas dramatiska högersväng i Europa inom ramen för nyliberalismen hade öppnat ett nytt utrymme på den parlamentariska arenan, ett utrymme som revolutionärer kunde fylla om de åsidosatte sin ”uttalat socialistiska och marxistiska linje” och prioriterade uppbygget av ”breda vänsterpartier”. Men en viktig sak saknades i denna analys, för det är inte bara de stalinistiska och socialdemokratiska partierna som har rört sig åt höger. Hela den borgerliga valmaskinen har gjort det. Det ”utrymme” som NPA antogs fylla visade sig vara mycket mer begränsat och de inledande förhoppningarna om ett parlamentariskt genombrott krossades snabbt. Det är detta som utgör kärnan i NPA:s kris: inte så mycket dess relativt blygsamma valresultat utan det faktum att dessa resultat kom så snabbt inpå de inledande, överdrivna förväntningarna.

Tyvärr begränsas Stanleys analys av en parlamentaristisk syn på NPA och dess uppgifter. Han antyder till och med att alla försök att bryta med detta och koncentrera sig mer på frågan om klasskampen i Frankrike är ”sektarism”. Denna svaghet hos hans artikel är uppenbar i hans ständiga uppmaningar till ”enhet” inom vänstern, eftersom den enda ”enhet” som detta kan syfta på är en gemensam valfront. Men för revolutionärer är en parlamentarisk politik inte ett mål i sig själv utan ett medel för att utveckla klasskampen. Utifrån denna synvinkel är det inte sektarism att avvisa valallianser som skulle kunna sluta med en framtida gemensam prokapitalistisk regering bildad av det franska socialistpartiet. Denna fråga om att bibehålla revolutionärernas oberoende från alla sådana reformistiska regeringar är i själva verket en kvarleva från LCR:s tidigare öppet socialistiska, marxistiska linje. Det är en positiv sida hos NPA att detta upprätthålls, även inom ramen för partiets nuvarande kris.

(Översättning från engelska, Göran Källqvist.)

Nathan Rao: Svar till Steve Bloom

Det ser ut som om alla försöker klämma ut allt som går ur NPA:s kris.

Allmänt sett håller jag med om Steve Blooms kritik av Jason Stanleys artikel – det vill säga att ”Stanleys analys [tyvärr begränsas] av en parlamentaristisk syn på NPA och dess uppgifter”.

Men våra vägar skiljs när han hävdar att NPA:s problem beror på det faktum att ”när de ledande medlemmarna i det tidigare LCR upplöste sin organisation och hjälpte till att grunda NPA så... [upprätthöll de inte] försvaret av en öppet socialistisk, marxistisk politik”. Eller när Bloom säger att: ”Det är detta som utgör kärnan i NPA:s kris: inte så mycket dess relativt blygsamma valresultat utan det faktum att dessa resultat kom så snabbt inpå de inledande, överdrivna förväntningarna.”

Det vore intressant att höra Bloom förklara vad det var (eller är) som är så ”icke socialistiskt” och ”icke marxistiskt” med NPA. Alla (utom den mest dogmatiska pedant, antar jag) som är bekanta med NPA:s verksamhet, tidningar, offentliga profil och interna debatter skulle få svårt att göra sådana anklagelser. I sin senaste intervju med ledande media sa ju för Guds skull NPA:s blivande presidentkandidat Philippe Poutou (en bilarbetare som varken Stanley eller Bloom av någon anledning nämner) att den idealiska regeringen skulle grunda sig på sovjeter(!). (Även om sådana uttalanden har en hel del att göra med Poutous speciella bakgrund, så är om något NPA:s ”misslyckande” att de inte har lyckats förnya sig mer kring denna och andra frågor.)

Ja, det fanns förväntningar om ett mycket bättre valresultat efter NPA:s grundande i början av 2009, men det är fel att (som både Stanley och Bloom gör) säga att det var den främsta drivkraften bakom partiets bildande. Det är en stor otjänst mot de seriösa funderingar som låg bakom projektet och de diskussioner som hade ägt rum i LCR så långt tillbaka som under perioden efter sammanbrottet för Sovjetunionen och dess satellitstater.

Majoriteten i det gamla LCR drog slutsatsen att LCR ensamt inte räckte till för att bygga på det faktum att partiet hade lyckats få LCR:s pågående arbete att sammanstråla med de framväxande bredare kampsektorer och uppfattningar som öppet gick emot det nyliberala socialistpartiet och krafterna kring det (såsom PCF och de gröna) – i synnerhet kring Besancenots framgångsrika presidentvalskampanj 2002 och speciellt 2007, men också i organisationens arbete i fackföreningarna, de sociala rörelserna, etc – samtidigt som det insåg att det arbete och de organisationer som vuxit fram ur den revolutionära 68-vänstern inte hade lyckats utan behövde göra en omfattande omprövning och genomgång.

Det var en strategisk balansgång, men den delen av NPA:arbete projekt är ännu mer giltig idag än 2009 – som bara var inledningen av den nuvarande krisen och före revolutionerna i arabvärlden och uppkomsten av ockupationsrörelsen och de Indignerade.

Det är sant att uppkomsten av Mélenchons Vänsterparti och sedan Vänsterfronten med PCF (initiativ vars skapande över en natt för övrigt skyndades på av NPA:s framgångar) skapade omedelbara och oväntade taktiska problem för NPA. När krisen slog till, kampen minskade och Sarkozys regering gick till angrepp, så valde en stor del av den opinion som var för NPA att ge sitt stöd till Vänsterfrontens (parlamentariska) projekt, som verkade mer ”realistiskt” på kort sikt. Och man började anse att NPA förstörde denna valenhet mellan krafterna till vänster om socialistpartiet. NPA hanterade inte alltid taktiken kring denna besvärliga situation på ett särskilt bra sätt.

Men det är mycket större frågor på spel än de som både Bloom och Stanley har brytt sig om att analysera. ALLA vänsterradikala projekt som dras igång under de nuvarande förhållandena kommer att stå inför vissa grundläggande problem, ett sorts "glastak" om ni så önskar: så länge de kapitalistiska eliterna och högern befinner sig på offensiven under denna djupa kris, och så länge förhoppningarna om ett trovärdigt projekt för politisk och social omvandling är lika svagt som i dagens värld, så kommer inte alla men stora delar av allmänvästern och arbetarna att fortsätta att vända sig till det som de betraktar som det "minst onda" när det handlar om att göra viktiga val i valtider eller i fråga om vilket ledarskap man letar efter inom de sociala rörelserna och fackföreningarna.

NPA har varit en värdefull, öppen och demokratisk organisation för att försöka hantera detta dubbla problem ("kortsiktigt taktiskt" och "långsiktigt strategiskt/historiskt"). Behovet att knäcka denna nöt kommer att finnas kvar länge, och vi bör inte oro oss alltför mycket av de specifika kortsiktiga problem som Frankrikes ytterst centraliserade politiska liv och orättvisa valsystem skapar. Hursomhelst är det en viktig omedelbar uppgift att se till att Poutou får chans att ställa upp i presidentvalet i år. De har nästan lyckats samla ihop de 500 underskrifter från valda ämbetsmän som krävs, men det kommer inte att bli lätt att få resten. Om det inte uppstår någon ny kris i och kring NPA, så kommer anhängarna till det ursprungliga projektet att ha en bra position för att möta den nya situation som kommer efter årets presidentval och valet till den lagstiftande församlingen.

(Översättning från engelska, Göran Källqvist.)

Philippe Poutou: "Vi gör så gott vi kan"

Lénaïg Bredoux, Stéphane Alliès

Mediapart 27 december

Vi hade stämt träff med Philippe Poutou i NPA:s centrum i Montreuil den 16 december. Medan de anställda påbörjar jullunchen, bland LCR:s gamla tryckpressar, med skaldjurstallrik och Alain Krivine närvarande anländer NPA:s kandidat till presidentvalet en timma försenad efter att ha suttit fast i trafiken och dessutom försinkats av en tv-inspelning på Canal Plus. "Det gör att man blir mer känd" suckar Olivier Besancenots efterträdare.

Du får alltid höra att du är en politisk nybörjare, men du har ju varit politiskt och fackligt aktiv länge. Hur ser din bakgrund ut och vad har varit betydelsefullt för ditt engagemang?

Visst är jag nybörjare som kandidat men jag har varit aktiv i 25 år. Jag gick med i Lutte Ouvrière 1986. Fackligt har jag aktiverat mig senare eftersom jag länge bara var inhoppare på olika jobb. Sedan jag började på Ford – mitt första fasta jobb – för 13 år sedan är jag medlem av CGT.

Mitt första politiska minne härrör från 1981. Jag var 14 år och mina föräldrar var mycket glada över vänstersegern och det talades mycket om det hemma. Saker som antirasism, kampen mot apartheid, Allendes Chile ... När jag gick med i LO upptäckte jag arbetarrörelsens historia men jag var länge en stor anhängare av Mitterrand. Det som vände upp och ner på allt var mordet på Eloi Machoro (ledare för kanakerna i Nya Kaledonien) 1985. Jag var övertygad om att Mitterrand skulle ge kanakerna självständighet ... Sakta men säkert insåg jag sanningen.

Du blev också utesluten ur LO innan du gick med i LCR och därefter NPA ...

Det kom som en chock för mig. Vi var ett kompisgäng och plötsligt föll allt ihop. I Bordeaux hade vi börjat ge ut en tidning som vi var mycket stolta över. Arlette (Laguiller) hade uppmanat partiet att bredda sig men på tre månader var allt sådant glömt. Och LO klarade uppenbarligen inte av att organisera interna diskussioner eller att politiken ifrågasattes. Det enda som drevs fullt ut var disciplinen. Det är inget påhitt ... Det roliga var att livet genast kändes mycket bättre sedan vi blivit utkastade ur LO. När Besancenot blev språkrör för NPA ökade också entusiasmen.

Kreditvärderingsinstitutet kan komma att beröva Frankrike betyget AAA, Sarkozy och Merkel har lagt fram en hård åtstramningspolitik för Europa, i Frankrike är vi inne på den andra åtstramningsplanen och en tredje står för dörren. Hur vill du mot den bakgrunden förklara de svaga protesterna?

För att kunna protestera och ta upp kampen måste man ha former och verktyg. Men ingen orkar för den finansiella och sociala krisen tynger ner alla. Avskedanden, osäkra villkor på jobbet, försämring av offentlig service ... Det är inte lätt att komma tillbaka efter årtal av smällar på käften. Och sen är läget inte direkt strålande för de politiska och fackliga organisationerna. NPA befinner sig i kris, men ingen annan kan heller samla rörelsen. Det pågår lokala strider mot nedläggningen av något sjukhus eller avskedanden men det saknas en samling nationellt. De fackliga ledningarna vill inte förklara krig mot kapitalismen och arbetsgivarna. Det råder en viss resignation och det leder bara till en maktlös vrede på basnivå.

Dessutom arbetar propagandan för fullt för att hjärntvätta oss. Sedan i somras handlar det om att få oss att acceptera att det inte finns något alternativ till åtstramningarna. Hela skådespelet med kreditvärderingsinstitutet, som ingen hört talas om tidigare, är symptomatiskt. Och det finns inte heller någon röst som är tillräckligt stark för att motsäga det här synsättet, vi når varken ut eller är trovärdiga.

Hur ser en klassisk facklig aktivist som du på framväxten av de Indignerade runt om i Europa och i övriga världen medan den rörelsen är långt svagare i Frankrike?

Vi känner oss besläktade med dem. Kraven är legitima och misstron mot partier och fackföreningar är förståelig. Klyftan kommer för övrigt att vara tydlig vid det kommande presidentvalet. Alla hoppas vi att få bort Sarkozy men även om det skulle lyckas finns inga politiska perspektiv. Det handlar om att man säger att ”den här ruttna regeringen måste bort” men vi vet också att det inte finns något bakom. Rörelsen kring de Indignerade har uppstått kring detta. Det handlar om ungdomar som hittar nya vägar, som bestämmer sig för att ockupera ett torg och återta den direkta demokratin, exempelvis genom att börja diskutera skuldbördan. Det är så revolutionen måste gå till. Men det räcker inte med att ockupera ett torg, man måste också sikta in sig på makthavarna.

Vi har också sett begränsningarna: antalet deltagare är fortfarande otillräckligt och de försöker få till en samordning av aktionerna. Mig stör det inte att rörelsen är antipolitisk, men förr eller senare måste det ändå till politiska perspektiv. Och det återstår att göra. I USA har rörelsen kommit längre eftersom kontakten är bra mellan de som protesterar och fackföreningarna. Det finns samarbetsformer och ingen oro för att någon ska ta över rörelsen. I Frankrike måste vi återfå självförtroendet. De förtryckt har alltid upplevt en historia bestående av förräderier och att kampen vridits fel.

NPA har engagerat sig starkt kring revolterna i arabvärlden. Vilken är din analys av valet i Tunisien och segern för de konservativa muslimerna?

Det som händer där är vad som alltid brukar hända efter en omfattande samhällsstrid: det finns alltid några som är ute efter att ta över rörelsen. Det talas om en moderat islamism men moderationen kanske bara är tillfällig ...

Du tror inte på den?

Nej, jag tror inte på någon moderat islamism. Men dessutom finns det faror. Makthavarna har aldrig bara gett vika för folket. Det finns alltid anhängare till den gamla ordningen som nästlar sig in. Det ser vi idag i Tunisien där företrädare för den tidigare regimen fortfarande är viktiga kuggar inom statsapparaten. Precis som samarbetsmän från Vichytiden lyckades hålla sig kvar efter befrielsen. Med även om Ennadha inte satt vid makten tidigare, så har vi hamnat i ett klassiskt maktschema, för närvarande handlar det om demokrati men inte med något socialistiskt perspektiv på att avskaffa kapitalismen.

Vilka risker ser du med att ert parti börjat ifrågasätta vissa sekulära dogmer? Frågan om slöjorna ledde till stor oenighet inom organisationen. Med andra ord, anser du att man kan åberopa sig på islam och samtidigt vara antikapitalist?

Vi har inte lyckats lösa den frågan. Läget har inte gjort det möjligt att diskutera det tillräckligt för att komma fram till enighet. Vi har sett hur komplex frågan är. Vi är inget ateistiskt parti utan ett sekulärt. Det finns en rädsla för diskriminering och en önskan att varje kamrat ska kunna uttrycka sig som han vill. Men det finns också en oro för att vi ger för stor plats åt trosfrågor och att det kan leda till något som inte går att kontrollera. I fallet med kamraten som

bar slöja (Ilham Moussaïd, kandidat för NPA vid regionalvalet 2010) låg det ingen integralism⁴ i det, hon framhåller att hon är feminist och de som arbetade med henne såg inget opassande. Och att tala om för henne att hon inte kan bära slöja och framträda på våra affischer blir lite av västerlandet som driver igenom sin uppfattning.

Men hur ska vi göra då? Vi säger å ena sidan att slöjan innebär kvinnoförtryck men upptäcker ute i verkligheten att frågan är mer komplicerad än så ... Och vi har inte hittat något svar. Jag är snarast för ett slöjförbud för medlemmar. Men vi vet också att det är långt ifrån tillfredsställande och att det finns ärliga kamrater som inte alls känner sig dominerade av integralismen. Det är verkligen ytterst komplicerat ...

I dag befinner sig NPA i ett känsligt läge. En del medlemmar är inte särskilt involverade i din kampanj ...

Inte det minsta!

Många medlemmar har hoppat av, andra har tröttnat ... Hur ska det gå att bedriva någon valkampanj med en så försvagad organisation?

Vi gör så gott vi kan, med de resurser vi har och med en strävan att laga det som gått sönder. Men vi inser att det är svårt, att tiden går fort och att inget gått framåt det senaste halvåret. Det händer inget.

Hur förklarar du det?

Jag vet inte. Vi har på något sätt hamnat utanför de politiska domänerna. Våra gräl blir ibland helt irrationella. En del påstår att jag är en sekterist men då känner de mig inte. Det finns djupa meningsskiljaktigheter utöver politisk oenighet och det som rör den politiska linjen, där de rent mänskliga relationerna verkar rejält skadade. Något har gått sönder och det verkar som om politiska diskussioner inte tjänar något till. Det är lite som i en familj där det kan råda osämja i årtal tills syskonen en dag frågar sig: ”Men hur har det kunnat bli så här?”

Tror du på någon förbättring?

Jag vet inte om jag är optimist eller pessimist. Vår framtid handlar om en mycket större kris, kapitalismens kris som kapitalisterna försöker få oss att betala ett högt pris för. Mot bakgrund av den krisen framstår våra meningsskiljaktigheter som obetydliga. Alla måste försöka agera så att inte brytningen på det mänskliga planet löper hela linan ut och leder till en politisk brytning. Det finns fortfarande hopp om en kollektiv uppräckning. Men om vi löper linan ut kanske det går att bygga upp något nytt efteråt ... Fast det vore dumt att slösa tid på detta.

Men samtidigt är heller ingen annan politisk organisation direkt i storform idag. Men vi måste försöka hitta sätt för att kunna samarbeta med medlemmar av kommunistpartiet och Vänsterpartiet.

Vad är det som hindrar detta från att ske redan idag?

Hur ska jag säga ... Jag vill nog göra skillnad på Mélenchon och de medlemmar av kommunistpartiet och Vänsterpartiet som vi stöter ihop med på demonstrationer ...

Är det Mélenchon som är problemet?

Han är inte problemet, men jag tycker ändå att det finns en skillnad. Han kan låta sympatisk idag men det finns också djupa motsättningar med honom. Han har varit politiker i årtal och är

⁴ *Integralism*, inom romersk-katolska kyrkan benämning på konservativ slutenhet och motvilja mot förändring eller förnyelse (särskilt mot Andra Vatikanconciliets reformer) – Red.

förmögen till snabba vändningar och är någon som tänker mycket på sig själv. Jag kan inte riktigt se honom i någon kollektiv strid.

Även i mitt fack har vi folk som är aktiva i olika grupperingar men vi tjänar ändå ungefär lika mycket och känner varandra. Med Mélenchon finns en komplicerad social gränsdragning. Och när man från hans håll anklagar oss för att vara sekterister är det ju också så att det är just på grund av honom som det inte blivit några diskussioner! Han ville vara kandidat och då fanns inget att diskutera, punkt slut! Han tillkännagav sin kandidatur redan i januari och sedan sade han bara: *”Oavsett om ni kommer med eller inte blir det samma svar, det blir jag!”*

Och Lutte Ouvrière då? Vad är skillnaden mellan dig och Nathalie Arthaud?

Det kan förefalla helt absurt utifrån betraktat. Egentligen säger vi samma saker, men sen har var och en sin egen historia som vi inte riktigt klarar av att komma över. Det handlar om arbetarrörelsens splittring. Det gäller kommunistpartiet också. Vi demonstrerar tillsammans men ibland är vi ena riktiga idioter ... Uppriktigt sagt finns inget som hindrar oss från att ha en gemensam struktur trots våra olika inriktningar.

Är det inte vad Vänsterfronten strävar efter?

Men det finns en enorm politisk skiljelinje gentemot Vänsterfronten: alliansen med socialistpartiet! Även om Mélenchon säger att han inte kommer att sätta sig i någon regering så säger kommunisterna att man kan tänka sig det. Vi är kanske inskränkta men att vara ihop med Hollande är helt enkelt inte möjligt. Ledningen för socialistpartiet har inget att göra med arbetarrörelsen. Hollandes europeiska vänner är de spanska och grekiska socialisterna och vi har sett vad det leder till ... Det är nästan rena matematiken, socialistpartiet är för nära lierat med bourgeoisin och det kommer att leda till desillusion.

De gröna håller för övrigt på att få känna av vad det handlar om. Titta på vad ett avtal med Hollande leder till: på några dagar har det tömts på innehåll! Vänsterfronten får gärna tro att det fortfarande går att vrida Hollande åt vänster. Men bara man låter oss försvara uppfattningen att det inte går. Det avgörande är vad som sker på det sociala området och det är bara folket som kan driva igenom någon vänstervridning. Den stora landvinningen från folkfronten är generalstrejken och inte något avtal i korridorerna.

Men måste man inte just se François Hollande som den bäste socialistiske kandidaten, den mest pragmatiska och den som kan tänkas ge efter för trycket från en social rörelse?

Det sägs ofta att Hollande är den bleka vänstern, men jag misstänker att han kan komma att visa sig väldigt bestämd mot oss och väldigt blek mot marknaden. Det handlar inte om någon personlighetsfråga utan om grundläggande respekt för den liberala logiken. Han har efterträtt Jospin som sade *”Staten klarar inte allt”*. Moulinex, Michelin, Vilvoorde ... Visst är det mindre brutalt än Sarkozy. Men till slut handlar det ändå om samma budskap. *”Tyvärr går det inte, vi ber om ursäkt”*.

I dag pågår ett socialt krig. Och våra fackföreningar gör upp om att konkurrens är viktigt... Och när det gäller pensionsfrågan har vi Hollande som inte ens klarar av att säga något som ifrågasätter systemet. Där finns ingen radikalism, eller hur?

Hur skulle ni regera om ni kom till makten?

Det är en svår fråga. Helt klart är att vi inte borde ha någon president. Inte bara en president för republiken utan hela idén om en person med befogenheter som bara han kan utöva. Det gäller också för presidenter i olika regioner eller en borgmästare. Det blir monarki och inte demokrati.

Idealet vore sovjeter. Inte bara som under ryska revolutionen utan också som under spanska inbördeskriget eller revolutionen i Iran 1979. Organ för att samlas och själva fatta beslut om hur man ska agera. Regeringen skulle bara stå för samordning och centralisering men inte ha någon reell beslutande makt. En direkt demokrati byggd från basplanet. Lite som den direkta demokrati som förekommit i Porto Alegre i Brasilien.

Vi har kommit till slutet av december, hur går det med insamlingen av namnunderskrifter för att få ställa upp i presidentvalet? Är du orolig?

Vi har omkring 310 (av de 500 förtroendevalda som fordras). Det är sant att vi börjar flippa ut för det är bara kort tid kvar. Det måste vara klart i början av mars och vi måste sätta in alla resurser. Det sjuka är all energi som går åt där när medlemmarna i stället kunde vara aktiva i valkampanjen. Kravet på 500 namnunderskrifter är verkligen odemokratiskt. Men det positiva är att vi träffar många borgmästare som är löntagare, vinodlare och jordbrukare som vi har mycket bra relationer till.

Det har talats mycket om att du bemötts på ett nedlåtande sätt när du framträtt i tv och radio. Men du själv verkar inte ta det så hårt ...

Hos Laurent Ruquier och Pacale Clark handlade det utan tvivel om en nedlåtande hållning mot mig. I medierna är det många som säger när de ser mig: *"Han har inget där att göra"* men jag anser att man får se lite relativt på det. För det är inte den sortens nedlåtande inställning som är det värsta. Så hemskt är det inte i tv-soffan, man sitter bekvämt, jag blir serverad vatten, det är varmt och skönt... Jag riskerar ju inget. I värsta fall att inte ha kommit på någon replik eller att bli frustrerad över att bli avbruten hela tiden.

Men det är inget mot det våld man kan stöta på dagligen på jobbet, den skräck och det lidande som kan finnas där på grund av arbetsgivarnas uppträdande. Och det har inget att göra med debatten om hur Frankrike ska behålla betyget AAA, som ju i själva verket innebär att tusentals jobb försvinner eller blir osäkra, självmord, skilsmässor. Det är det verkliga sociala föraktet.

Poutou: "Det gäller att kämpa men folk tror inte på det"

Libération 11 januari

Varför kommer du inte, trots den ekonomiska krisen, över 1 procent i opinionsmätningarna?

Även social kamp förutsätter tilltro till kollektivet, till kompisarna där man bor eller på jobbet. Och i det avseendet har krisen orsakat stora skador. Då talar jag om den kris som pågått i över 30 år och som förvärras. Avskedanden, nedrustning av offentlig service, fattigdomen som breder ut sig. Allt detta bidrar till demoralisering och en känsla av vanmakt. Folk inriktar sig främst på att kunna behålla jobbet och få det att gå ihop vid månadsslutet. Vi står för tanken på att det gäller att kämpa, men folk tror inte längre på det, även om de delar vår uppfattning. Det är denna förtvivlan som Front National utnyttjar. De senaste opinionsmätningarna visar tydligt att de som tänker rösta på Marine Le Pen gör det för att säga "fan" och inte på grund av att de sluter upp bakom hennes idéer. På ett väldigt demagogiskt sätt försöker Front National göra ett rånöverfall och kamma åt sig de missnöjdas röster. Det är vår uppgift att bekämpa detta.

Men varför är det Front National och inte NPA som gynnas av detta missnöje?

Där har vi frågan om tilltro igen. Le Pen upprepar: *"Jag kommer att göra det"* och det tilltalar folk som har behov av att någon tar dem i handen eftersom de inte längre orkar kämpa själva. Vi däremot står för tanken att de förtryckta måste förlita sig på sig själva för att organisera sig;

det är därför som vi arbetare, vi där nere, håller på med politik för att själva ta hand om det som angår oss. Och det ska inte politikerna, som Marine Le Pen är en del av, göra. Vi är ”*det Frankrike som stiger upp tidigt om morgnarna*” som Sarkozy talade om vid presidentvalet 2007, vi måste försvara våra intressen dagligen. Logiskt sett borde folk rösta på den som ifrågasätter det ekonomiska systemet och kapitalismen. Men tyvärr är detta inte fallet idag! Nu gäller det för oss att ta itu med detta ... Vi får slita på och försöka återskapa hoppet om att saker och ting kan förändras! Och om inte NPA kan förändra något genom valet kan en röst på oss bidra till att återskapa förtroendet i morgon.

Du ställer alltså upp bara för att lägga fram din sak?

Vi inser att vi inte kommer att vinna, men vi har idéer att försvara, en del av samhället att företräda och framför allt ett politiskt program som svar på krisen. Det gäller att kunna visa att det finns andra lösningar än åtstramningar och nedskärningar, att rikta sig mot de rika. Det krävs ett styrkeförhållande, att folket ingriper, att folk reser sig; det är avgörande om en annan politik ska kunna drivas igenom. Valet är framför allt en demokratisk händelse och ett tillfälle då våra idéer kommer ut på arenan. Folk får inte nöja sig med de falska alternativ som de ständigt blir serverade.

Då tänker du på ”att rösta på det som kan få någon betydelse”?

Många väljare är ute efter att rikta ett slag mot både Sarkozy och Le Pen. Givetvis finns det en oro för att inte François Hollande [socialistpartiets kandidat] ska ta sig till andra valomgången och att vi ska hamna i samma situation som 2002. Men det gäller att rösta på NPA redan i första omgången. Ju mer vänstern till vänster om vänstern gör bra ifrån sig, desto mer betydelse kommer det att få i morgon. En röst på NPA innebär att man inte längre står ut med Sarkozy men också en påminnelse till Hollande om att man inte litar på honom.

Du har skrivit ett öppet brev till socialistpartiet för att få namnunderskrifter av förtroendevalda som sympatiserar med socialistpartiet. Har François Hollande reagerat?

Än har socialistpartiet inte svarat på det brev Olivier Besancenot och jag själv skrivit som kommentar till ett brev från Martine Aubry [socialistpartiets förste sekreterare], där hon tryckte på att François Hollande behövde alla namnunderskrifter. Det visar att socialistpartiet agerar på samma sätt som högern. De försöker tysta de små kandidaterna, det är djupt antidemokratiskt! Att skriva under åt någon kandidat är en borgen för demokratin, inte något politiskt stöd. [För att få ställa upp i presidentvalet behöver en kandidat 500 underskrifter av politiskt förtroendevalda]

Ni försöker få till stånd ”en kollektiv kamp”. Ångrar ni att ni inte litar er med andra partier till vänster om socialistpartiet, i första hand Vänsterfronten?

Att vi är överens om att kämpa tillsammans på gatorna innebär inte att vi har samma politiska perspektiv. Även om Mélenchon inte är riktigt tydlig i frågan så utesluter han inte valallianser. Det finns ett slags ”regeringssolidaritet” som dyker upp igen, en ny ”vänsterunion” [den tidigare regeringsalliansen mellan socialistpartiet, kommunister och de gröna]. Men för oss handlar det inte om ett samarbete med socialistpartiet. Och vi har inte gett upp hoppet om att övertyga de andra strömningarna om att vad som gäller är att visa vad vi är kapabla till på gatorna. I morgon kan det vara nödvändigt att bekämpa även en vänsterregering!

(Översättning från franska, Björn-Erik Rosin.)